

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-03- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Susisiekimo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

2018 m. kovo 1 d. įsigaliojusiame Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme (toliau – Įstatymas), siekiant užtikrinti valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų (įmonių, įrenginių ir turto bei ūkio sektorių), taip pat nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonose (toliau – apsaugos zonos) esančio turto ir teritorijos apsaugą nuo grėsmę nacionalinio saugumo interesams galinčių kelti rizikos veiksnių, nustatomi subjektų, be kita ko, ketinančių vykdyti ar vykdančių veiklą apsaugos zonos teritorijoje, kurie Įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų, veiklos apribojimai, taip pat nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sudaromų sandorių patikros priemonės.

Kadangi į Įstatymo 4 priede nurodytą Nacionaliniam saugumui svarbių įrenginių ir turto sąrašą yra įtraukta *viešoji geležinkelių infrastruktūra ir kiti įrenginiai ir turtas, reikalingi sklandžiam geležinkelių transporto eismui užtikrinti*, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir įmonės, kurios važiuoja į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos (toliau – remonto įmonės), vykdančios ar ketinančios vykdyti veiklą į apsaugos zoną patenkančioje konkrečioje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje ar įrenginiuose, turi atitikti ne tik Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – Kodekso) 28 straipsnyje nustatytas naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygas, bet ir Įstatymo 11 straipsnyje nustatytus nacionalinio saugumo interesus.

Be to, kadangi viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ įtraukta į Įstatymo 2 priede nurodytą Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą, turi būti atlikta tam tikrų šios įmonės sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra.

Nutarimo projekto tikslas – užtikrinti tinkamą Įstatymo 12 straipsnio 3 ir 14 dalių įgyvendinimą ir nustatyti Įstatymo nustatyta tvarka priimto sprendimo, kad pareiškėjas ar remonto įmonė pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų, įgyvendinimo tvarką.

Nutarimo projektu siūloma:

1) nustatyti, kuriuo metu viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi inicijuoti naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties, kurią ketinama sudaryti su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone, atitiktis nacionalinio saugumo interesams patikrą;

2) patikslinti sprendimo atsisakyti skirti pajėgumus priėmimo pagrindų sąrašą ir nustatyti, kad toks sprendimas, be kita ko, priimamas paaiškęs, kad pareiškėjas ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus apsaugos zonoje, pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų, taip pat jeigu naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartis, kurią viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ketina sudaryti su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone, pripažįstama neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų;

3) nustatyti sprendimo atsisakyti skirti pajėgumus priėmimo, taip pat pranešimo apie sprendimo skirti pajėgumus panaikinimą, gavus informaciją, kad pareiškėjas ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką dėl pajėgumų apsaugos zonoje skyrimo, pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų, pateikimo terminą;

4) patikslinti naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties sudarymo sąlygas ir nustatyti, kad minėta sutartis sudaroma su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone, kurie Įstatymo nustatyta tvarka pripažinti atitinkančiais nacionalinio saugumo interesus.

Nutarimo projektas nėra notifikuojamas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitiktis įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitiktis įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus, kadangi Nutarimų projektai nepatenka į minėtų taisyklių reguliavimo sritį.

Nutarimo projektu Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatos neįgyvendinamos.

Nutarimo projektas buvo derintas su Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos transporto saugos administracija, Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacija ir akcine bendrove „Lietuvos geležinkeliai“.

Lietuvos transporto saugos administracija darbo tvarka informavo, kad pastabų neturi. Į Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos ir akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ pastabas atsižvelgta. Kitų suinteresuotųjų asmenų pastabos ir pasiūlymai dėl Nutarimo projekto, kurie buvo nepriimti, įvertinti derinimo pažymoje.

Pažymime, kad, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos pastabą dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties sudarymo su paskutinės minutės paraišką pateikusiomis geležinkelio įmonėmis (vežėjais) ir (ar) remonto įmonėmis, Nutarimo projektą siūloma papildyti nuostata, kad derybos dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties sudarymo turi būti pradėtos ne vėliau kaip prieš 3 mėnesius iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo ar paskutinės minutės paraiškos pateikimo dienos. Atsižvelgiant į tai, kad naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartyje nėra nurodomi viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai, kuriais naudosis geležinkelio įmonė (vežėjas) ar remonto įmonė, o tik nustatoma naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra tvarka, sutarties šalių teisės ir pareigos, naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartis su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone gali būti sudaroma dar nesant paskirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų. Įvertinant tai, kad geležinkelio įmonės (vežėjo) ar remonto įmonės veiklai vykdyti visais atvejais reikia įsigyti geležinkelių riedmenų, parengti traukinio mašinistus, gauti saugos sertifikatą ir kitus leidimus, geležinkelio įmonė (vežėjas) ar remonto įmonė iš anksto planuoja veiklą ir žino, nuo kada ketina naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra. Siūlomas trijų mėnesių terminas yra

būtinai, kad būtų atlikta naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties Įstatymo nustatyta tvarka patikra pagal Įstatyme numatytus maksimalius terminus. Pažymėtina, kad naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartis neįpareigoja geležinkelio įmonės (vežėjo) ar remonto įmonės kreiptis dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamentas (direktorius – Andrius Šniuolis, tel. 239 3926, el. paštas andrius.sniuolis@sumin.lt) Geležinkelių transporto skyrius. Tiesioginė Nutarimo projekto rengėja – šio skyriaus patarėja Jurgita Norkienė (tel. 239 3964, el. paštas jurgita.norkiene@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
2. Derinimo pažyma, 2 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų raštų kopijos, 10 lapų.

Susisiekimo ministras

Rokas Masiulis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GEGUŽĖS 19 D. NUTARIMO
NR. 611 „DĖL VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS PAJĖGUMŲ SKYRIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2018 m.

Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“:

1. Papildyti 20¹ punktu:

„20¹. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, gavęs paraišką atlikti techninį vertinimą, ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo šios paraiškos gavimo dienos Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka kreipiasi dėl sutarties, kurią ketinama sudaryti su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone, kuriai paraiška prašomi pajėgumai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje pareiškėjui ar remonto įmonei būtų skirti, atitikties nacionalinio saugumo interesams. Apie Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priimtą sprendimą dėl sutarties neatitikties nacionalinio saugumo interesams viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas informuoja Inspekciją ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo tokio sprendimo gavimo dienos.“

2. Pakeisti 36 punktą ir jį išdėstyti taip:

„36. Sprendimas atsisakyti skirti pajėgumus priimamas, jeigu prašomų pajėgumų nėra, esami pajėgumai neatitinka paraiškoje nurodytų charakteristikų ir dėl to negali būti efektyviai naudojami arba dėl kitų objektyvių priežasčių jų suteikti negalima ir pareiškėjas ar remonto įmonė nesutinka naudotis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pasiūlytais kitais pajėgumais, taip pat jeigu Inspekcija gauna informaciją, kad pareiškėjas, pareiškėjo interesais veikianti geležinkelio įmonė (vežėjas) ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų arba kad Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone sudaryta arba ketinama sudaryti sutartis pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų.“

3. Papildyti 36¹ punktu:

„36¹. Inspekcija, gavusi informaciją, kad pareiškėjas, pareiškėjo interesais veikianti geležinkelio įmonė (vežėjas) ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų arba kad Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone sudaryta arba ketinama sudaryti sutartis pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų,

nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šiame punkte nurodytos informacijos gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti skirti pajėgumus arba sprendimą panaikinti skirtus pajėgumus ir apie šį sprendimą raštu informuoja pareiškėją ar remonto įmonę ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoją.“

4. Pakeisti 52 punktą ir jį išdėstyti taip:

„52. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas sudaro sutartį su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui prašymą sudaryti tokią sutartį pateikusia geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone, jeigu pareiškėjas ar remonto įmonė ar su jais ketinama sudaryti sutartis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka nėra pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų. Sutartis įsigalioja nuo sprendimo skirti pajėgumus pareiškėjui ar remonto įmonei priėmimo dienos. Sutartis sudaroma vienam tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui ir privalo būti sudaroma ir atnaujinama kasmet, net ir tuo atveju, kai sudarytas bendrasis susitarimas.“

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GEGUŽĖS 19 D. NUTARIMO
NR. 611 „DĖL VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS PAJĖGUMŲ SKYRIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2018 m.

Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“:

1. Papildyti 20¹ punktu:

„20¹. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, gavęs paraišką atlikti techninį vertinimą, ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo šios paraiškos gavimo dienos, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka kreipiasi dėl sutarties, kurią ketinama sudaryti su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone, kuriai paraiška prašomi pajėgumai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje būtų skirti, atitikties nacionalinio saugumo interesams. Apie Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priimtą sprendimą dėl sutarties neatitikties nacionalinio saugumo interesams, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas informuoja Inspekciją ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo tokio sprendimo gavimo dienos.“

2. Pakeisti 36 punktą ir jį išdėstyti taip:

„36. Sprendimas atsisakyti skirti pajėgumus priimamas, jeigu prašomų pajėgumų nėra, esami pajėgumai neatitinka paraiškoje nurodytų charakteristikų ir dėl to negali būti efektyviai naudojami arba dėl kitų objektyvių priežasčių jų suteikti negalima ir pareiškėjas ar remonto įmonė nesutinka naudotis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pasiūlytais kitais pajėgumais, **taip pat jeigu Inspekcija gauna informaciją, kad pareiškėjas, pareiškėjo interesais veikianti geležinkelio įmonė (vežėjas) ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų arba kad Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone sudaryta arba ketinama sudaryti sutartis pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų.**“

3. Papildyti 36¹ punktu:

„36¹. Inspekcija, gavusi informaciją, kad pareiškėjas, pareiškėjo interesais veikianti geležinkelio įmonė (vežėjas) ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų arba kad Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka su

geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone sudaryta arba ketinama sudaryti sutartis pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų, nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šiame punkte nurodytos informacijos gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti skirti pajėgumus arba sprendimą panaikinti skirtus pajėgumus ir apie šį sprendimą raštu informuoja pareiškėją ar remonto įmonę ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoją.“

4. Pakeisti 52 punktą ir jį išdėstyti taip:

„52. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas sudaro sutartį su ~~paraišką pateikusia pareiškėju ar remonto įmone, jeigu pareiškėjas ar remonto įmonė~~ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui ~~pateikė~~ prašymą sudaryti tokią sutartį ~~pateikusia pareiškėju~~ **pateikusia pareiškėju geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone, jeigu pareiškėjas ar remonto įmonė ar su jais ketinama sudaryti sutartis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka nėra pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų.** Sutartis įsigalioja nuo sprendimo skirti pajėgumus pareiškėjui ar remonto įmonei priėmimo dienos. Sutartis sudaroma vienam tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui ir privalo būti sudaroma ir atnaujinama kasmet, net ir tuo atveju, kai sudarytas bendrasis susitarimas.“

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras

Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministerijai

2018-03-06 Nr. 73
į 2018-02-28 Nr. 2-1172

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

Atsakydami į Jūsų raštą teikiame pastabas dėl Jūsų pateiktų teisės aktų projektų.

1. Norime atkreipti dėmesį, kad Jūsų pateiktame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 611 „Dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Pajėgumų taisyklių) projekte yra minima institucija „inspekcija“ tačiau įvertinus tai, kad geležinkelių transporto eismo saugos funkcijas šiuo metu vykdo Lietuvos transporto saugos administracija, siūlome atitinkamai pakeisti projekto redakciją.

2. Pajėgumų taisyklių projekto 36¹ straipsnyje yra teigiama, kad „Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka“ yra tikrinamas geležinkelio įmonių atitikimas, tačiau ši įstatymas numato tik investuotojų į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių patikrą, tuo tarpu geležinkelio įmonės nėra investuotojai į viešąją infrastruktūrą, o yra tik viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojai. Ta pati nuostata dėl geležinkelių įmonių tikrinimo yra įrašyta ir geležinkelių įmonių (vežėjų) licencijavimo taisyklių projekte.

Iš pateiktų projektų nėra aišku kokių pagrindų, kokiais kriterijais vadovaujantis ir kokių procedūrų laikantis bus tikrinamos geležinkelių įmonės. Ar bus tikrinamos tik įmonės, kaip juridinis vienetas ar taip pat planuojama tikrinti ir geležinkelio įmonių naudojamas ryšio, signalizacijos, traukos priemonės?

Taip pat norime atkreipti dėmesį, kad reikalavimai, kuriuos turi atitikti geležinkelio įmonė norėdama gauti licenciją yra nustatyti Geležinkelių transporto kodekso 10 straipsnyje. Įvertinus tai, kad Geležinkelių transporto kodeksą priėmė Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai neturėtų prieštarauti ar įvesti papildomų reikalavimų, nei yra numatyta Geležinkelių transporto kodekse.

Jūsų pateiktuose teisės aktų projektuose numatytas tik geležinkelio įmonių (vežėjų) tikrinimas dėl atitikimo nacionalinio saugumo reikalavimams. Atsižvelgiant į tai norėtume gauti informacijos ar Susisiekimo ministerija analogiškus teisės aktų projektus parengs ir kitoms transporto rūšims – kelių, jūrų, oro transportui, kurie taip pat naudoja strategines reikšmės Lietuvos Respublikos transporto infrastruktūrą.

Pagarbiai,

Pirmininkas

Tomas Keršis

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2018-03-07 Nr. (62.1) 1B- 641
Į 2018-02-28 Nr. 2-1174

DĖL IŠVADOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTAMS

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Tarnyba), pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau – Susisiekimo ministerija) 2018 m. vasario 28 d. raštu Nr. 2-1174 išvadoms gauti pateiktus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo Nr. 611 pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 783 „Dėl Geležinkelio įmonių (vežėjų) licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo Nr. 783 pakeitimo projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

Dėl Nutarimo Nr. 611 pakeitimo projekto

1. Nutarimo Nr. 611 pakeitimo projektu naujai papildomame Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 20¹ punkte viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojai (toliau – valdytojas) nustatoma pareiga *Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo* (toliau – Įstatymas) *nustatyta tvarka kreiptis dėl sutarties*, kurią ketinama sudaryti su pareiškėju ar remonto įmone, *atitikties nacionalinio saugumo interesams*. Pažymėtina, kad Įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse yra įtvirtinti kriterijai, kuomet nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės privalo informuoti Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją (toliau – Komisija) apie ketinamus sudaryti sandorius, t. y. nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės neprivalo informuoti Komisiją apie visus ketinamus sudaryti sandorius. Tuo tarpu Taisyklių 20¹ punkto nuostatos formuluotė leidžia manyti, kad valdytojas privalo kreiptis dėl visų su pareiškėjais ar remonto įmonėmis ketinamų sudaryti sutarčių atitikties nacionaliniams saugumo interesams. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo, siūlytina Taisyklių 20¹ punktą išdėstyti taip:

„20¹. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, gavęs paraišką atlikti techninį vertinimą, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo ~~nustatyta~~ **nustatytais atvejais** ir tvarka kreipiasi dėl sutarties, kurią ketinama sudaryti su pareiškėju ar remonto įmone, atitikties nacionalinio saugumo interesams.“

2. Nėra aiškus Taisyklių 20¹ punkto nuostatos įgyvendinimo mechanizmas, t. y. nėra numatyta, kokių veiksmų turėtų imtis valdytojas, gavęs atitinkamą Komisijos išvadą dėl ketinamo sudaryti sandorio (pvz., ar turi pranešti apie tai institucijai, priimančiai sprendimą dėl pajėgumų skyrimo, ar, gavęs Komisijos išvadą, kad sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, turi vis tiek įtraukti ar nebeįtraukti atitinkamos paraiškos į rengiamą tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą ir pan.). Atitinkamai siūlytina papildyti Taisyklės nuostatomis, numatančiomis valdytojo veiksmus, gavus Komisijos išvadą, kad su pareiškėju ar remonto įmone ketinama sudaryti sutartis pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų.

Papildomai pažymėtina, kad neaišku, kaip, atsižvelgiant į Taisyklių 65 punkte numatytus trumpus paskutinės minutės paraiškų nagrinėjimo ir sprendimo dėl pajėgumų skyrimo priėmimo terminus, Taisyklių 20¹ punkto nuostata būtų įgyvendinama praktikoje paskutinės minutės paraiškų atveju.

3. Keičiamame Taisyklių 36 punkte siūloma numatyti naują sprendimo atsisakyti skirti pajėgumus priėmimo pagrindą, t. y. jeigu Inspekcija gauna informaciją, kad pareiškėjas ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje, Įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų. Tuo tarpu naujai pildomame Taisyklių 36¹ punkte, be Taisyklių 36 punkte numatyto atvejo, papildomai numatoma, kad Inspekcija priima sprendimą atsisakyti skirti pajėgumus gavusi informaciją, kad Įstatymo nustatyta tvarka su pareiškėju ar remonto įmone ketinama sudaryti sutartis pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų. Atsižvelgiant į Įstatymo 12 straipsnyje ir 13 straipsnyje įtvirtintus atskirus atitinkamai paties investuotojo ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės sudaromų sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros atvejus, siūlytina Taisyklių 36 punkte numatyti abu atsisakymo skirti pajėgumus pagrindus, kaip tai yra numatyta Taisyklių 36¹ punkte, t. y. kai pareiškėjas ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje Įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų arba Įstatymo nustatyta tvarka su pareiškėju ar remonto įmone ketinama sudaryti sutartis pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų.

4. Siūlytina įvertinti, ar, Taisyklių 36¹ punkte numatytais pagrindais priėmus sprendimą atsisakyti skirti pajėgumus ar sprendimą panaikinti skirtus pajėgumus, apie tokį sprendimą turėtų būti informuojami ne tik pareiškėjas ar remonto įmonė, bet ir valdytojas.

5. Taisyklių 52 punkte siūloma numatyti, kad *valdytojas sudaro sutartį* su valdytojui prašymą sudaryti tokią sutartį pateikusių pareiškėju ar remonto įmone, *jeigu sutartis Įstatymo nustatyta tvarka pripažįstama atitinkančia nacionalinio saugumo interesus*. Pažymėtina, kaip buvo nurodyta ir šio rašto 1 punkte, Įstatymas nenumato prievolės vertinti visų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės sudaromų sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams, todėl sutarties su pareiškėju ar remonto įmone sudarymas negali būti vienareikšmiškai siejamas su jos pripažinimu atitinkančia nacionalinio saugumo interesus. Atsižvelgiant į Įstatyme numatytus patikros nacionaliniams saugumo interesams atvejus ir Taisyklių 36 punkte siūlomus numatyti atsisakymo skirti pajėgumus pagrindus, Taisyklių 52 punkto pirmąjį sakinį siūlytina išdėstyti taip:

„Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas sudaro sutartį su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui prašymą sudaryti tokią sutartį pateikusių pareiškėju ar remonto įmone, **jeigu pareiškėjas ar remonto įmonė ar ketinama sudaryti** sutartis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka ~~pripažįstama atitinkančia nėra pripažinta neatitinkančia~~ nacionalinio saugumo ~~interesus~~ **interesų**.“

6. Įstatymo 10 straipsnio 8 dalis numato, kad investuotojo sandoriai, prieštaraujantys nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėti ir negalioja nuo jų sudarymo momento, o pagal Įstatymo 13 straipsnio 8 dalį – sudarytas sandoris, neatitinkantis nacionalinio saugumo interesų, yra neteisėtas ir negalioja nuo Vyriausybės sprendimo, patvirtinančio, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įsigaliojimo momento, o jeigu sandoris buvo sudarytas nevykdant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos prievolės arba buvo sudarytas sandorio patikros metu, – nuo sandorio sudarymo momento. Atsižvelgiant į tai, kad sutartis, pripažinus ją neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų, negalioja ir atitinkamai jau nebegali būti nutraukiama vienos iš šalių iniciatyva, siūlytina pakartotinai įvertinti Taisyklių 54.7 punkto nuostatos, reikalaujančios sutartyje nustatyti *sutarties nutraukimo tvarką ir pasekmes*, jeigu valdytojas gauna informaciją, kad *sutartis* Įstatymo nustatyta tvarka *pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų*, atitiktį Įstatymo 10 straipsnio 8 daliai ir 13 straipsnio 8 daliai ir atitinkamai ją patikslinti ar jos atsisakyti.

Dėl Nutarimo Nr. 783 pakeitimo projekto

1. Nutarimo Nr. 783 pakeitimo projektu nauja redakcija dėstomų Geležinkelių įmonių (vežėjų) licencijavimo taisyklių (toliau – Licencijavimo taisyklės) 9 punkte siūloma numatyti teisę eismo saugos institucijai, gavus informaciją, kad geležinkelio įmonė (vežėjas), kuriai licenciją yra išdavusi eismo saugos institucija, Įstatymo nustatyta tvarka pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų, pakeisti geležinkelio įmonei (vežėjui) išduotą licenciją ir nustatyti joje atitinkamus keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu veiklos vykdymo apribojimus. Pagal Lietuvos Respublikos geležinkelio transporto kodekso (toliau – GTK) 3 straipsnio 6 dalį, geležinkelio įmonės (vežėjo) *licencija* (toliau – licencija) – geležinkelio įmonei (vežėjui) išduotas *dokumentas, kuriuo pripažįstama jos, kaip geležinkelio įmonės (vežėjo), kompetencija*. Kaip nurodoma 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/34/ES, kuria sukuriamą bendra Europos geležinkelių erdvė, (OL 2012 L 343, p. 32) 17 straipsnio 4 dalies antrojoje pastraipoje, *licencija, pati savaime nesuteikia geležinkelio įmonei (vežėjui) teisės naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra*. Vadovaujantis GTK 28 straipsnio 1 dalimi ir 29 straipsniu, geležinkelio įmonė (vežėjas), įgijusi geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją ir saugos sertifikatą, teisę naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra įgyja tik geležinkelio įmonei (vežėjui) skyrus konkrečius viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus ir su valdytoju sudarius naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartį, atitinkamai tam tikri apribojimai vykdyti veiklą konkrečioje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje, kaip yra siūloma nustatyti Licencijavimo taisyklių 9 punkte, negali būti įtvirtinti licencijoje. Papildomai pabrėžtina, kad visi licencijos išdavimo, atsisakymo išduoti, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo pagrindai ir kitos geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijuojamos veiklos vykdymo sąlygos ir reikalavimai yra įtvirtinti GTK 10 straipsnyje, kuris nenumato Licencijavimo taisyklių 9 punkte siūlomo įtvirtinti licencijos keitimo pagrindo ir galimybės licencijoje įtvirtinti tam tikrus licencijuojamos veiklos vykdymo apribojimus. Pažymėtina, kad Licencijavimo taisyklėmis, t. y. poįstatyminiu teisės aktu, negali būti išplėstas ir (ar) pakeistas įstatymu nustatytas teisinis reguliavimas. GTK 10 straipsnio 1 dalis įtvirtina baigtinį reikalavimų, kuriuos turi atitikti geležinkelio įmonė (vežėjas), pageidaujanti gauti licenciją, sąrašą, o 8 dalis – licencijuojamos veiklos sąlygas, tarp kurių reikalavimo, susijusio su atitiktimi nacionalinio saugumo interesams, nėra, todėl, jei geležinkelio įmonės (vežėjo) atitiktis nacionalinio saugumo interesams nėra vertinama licencijos išdavimo metu ir nėra viena iš licencijuojamos veiklos sąlygų, tai taip pat neturėtų būti pagrindu keisti licenciją ir nustatyti tam tikrus licencijuojamos veiklos apribojimus. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Licencijavimo taisyklių 9 punkto nuostatos atsisakytina.

Tarnybos vertinimu, siekiant užtikrinti tinkamą Įstatymo nuostatų įgyvendinimą, kiek tai yra susiję su nacionalinių saugumo interesų apsauga vykdant veiklą viešojoje geležinkelių infrastruktūroje, patenkančioje į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zoną, pakanka Nutarimo Nr. 611 pakeitimo projektu siūlomų pakeitimų, kuriais būtent ir siekiama užtikrinti, kad viešąja geležinkelių infrastruktūra, patenkančia į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zoną, negalėtų naudotis asmenys, Įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų.

Direktorius pavaduotojas,
pavaduojantis direktorių

Mindaugas Žilinskas

AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2018-03-15 Nr. 2-324
[2018-02-28 Nr. 2-1172

AB „Lietuvos geležinkeliai“ išnagrinėjo per Teisės aktų projektų informacinę sistemą pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir teikia pasiūlymus dėl Nutarimo projekto tobulinimo. Pastabų ir pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 783 „Dėl Geležinkelio įmonių (vežėjų) licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto neturime.

1. Siūlome Nutarimo projektu keičiamų Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių 20¹ punkte numatyti terminą, per kurį viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka turi kreiptis dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties, kuri būtų sudaryta, jeigu viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai pareiškėjui ar įmonei, kuri važiuoja į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos (toliau – remonto įmonė), būtų skirti, atitikties nacionalinio saugumui interesams.

2. Siūlome Nutarimo projektu keičiamų Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių 20¹ punkte numatyti terminą, per kurį viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi informuoti Lietuvos transporto saugos administraciją apie vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priimtą sprendimą dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties neatitikties nacionalinio saugumo interesams.

3. Siūlome tikslinti Nutarimo projektu keičiamų Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių 36 ir 36¹ punktus ir numatyti du savarankiškus pagrindus, kai pareiškėjui ar remonto įmonei vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu negali būti skiriami viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai arba skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai turėtų būti panaikinami:

a) vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 12 straipsnio 14 dalimi pareiškėją ar remonto įmonę pripažinus neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų; tokiu atveju, pareiškėjas ar remonto įmonė negalėtų vykdyti veiklos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonoje ir atitinkamai sudaryti naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties;

b) vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio 8 dalimi sutartį dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra pripažinus neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų.

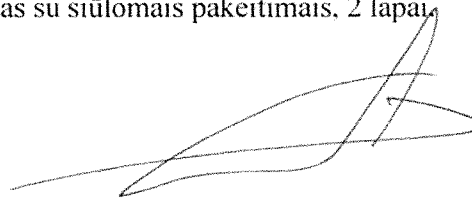
4. Siūlome papildyti Nutarimo projektu keičiamų Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių 36¹ punktą ir numatyti, kad apie Lietuvos transporto saugos administracijos priimtą sprendimą atsisakyti skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros

pajėgumus arba sprendimą panaikinti skirtus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus taip pat informuojamas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas.

5. Siūlome papildyti Nutarimo projektu keičiamų Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių 54.7 papunktį ir numatyti, kad naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartyje viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas taip pat turėtų nustatyti naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties nutraukimo tvarka ir pasekmes, jeigu pareiškėjas ar remonto įmonė, su kuria sudaryta naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartis, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas su siūlomais pakeitimais, 2 lapai.

Generalinis direktorius

Mantas Bartuška

Tekės departamento direktorė
Odeta Tručiškaitė-Siušienė

T. Baršienė, tel. 269 2852, el. p. t.barsiene@litrail.lt

Originalas nebus siunčiamas

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GEGUŽĖS 19 D. NUTARIMO NR. 611 „DĖL VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS PAJĖGUMŲ SKYRIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2018 m.

Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“:

1. Papildyti 20¹ punktu:

„20¹. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, gavęs paraišką atlikti techninį vertinimą, ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo paraiškos gavimo techniniam vertinimui atlikti. Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka kreipiasi dėl sutarties, kurią ketinama sudaryti su pareiškėju ar remonto įmone, jeigu paraiška prašomi pajėgumai pareiškėjui ar remonto įmonei būtų skirti, atitikties nacionalinio saugumo interesams. Apie vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priimtą sprendimą dėl sutarties neatitikties nacionalinio saugumo interesams, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas informuoja Inspekciją ne vėliau kaip per 2 darbo dienas.“

2. Pakeisti 36 punktą ir jį išdėstyti taip:

„36. Sprendimas atsisakyti skirti pajėgumus priimamas, jeigu prašomų pajėgumų nėra, esami pajėgumai neatitinka paraiškoje nurodytų charakteristikų ir dėl to negali būti efektyviai naudojami arba dėl kitų objektyvių priežasčių jų suteikti negalima ir pareiškėjas ar remonto įmonė nesutinka naudotis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pasiūlytais kitais pajėgumais, taip pat jeigu Inspekcija gauna informaciją, kad pareiškėjas ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų arba kad Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka su pareiškėju ar remonto įmone sudaryta arba ketinama sudaryti sutartis pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų.“

3. Papildyti 36¹ punktu:

„36¹. Inspekcija, gavusi informaciją, kad pareiškėjas ar remonto įmonė, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų arba kad Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka su pareiškėju ar remonto įmone sudaryta arba ketinama sudaryti sutartis pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų, nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šiamo punkte nurodytos informacijos gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti skirti pajėgumus arba sprendimą panaikinti skirtus

pajėgumus, jeigu pajėgumai pareiškėjui ar remonto įmonei buvo skirti, ir apie šį sprendimą raštu informuoja pareiškėją ar remonto įmonę ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoją.“

4. Pakeisti 52 punktą ir jį išdėstyti taip:

„52. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas sudaro sutartį su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui prašymą sudaryti tokią sutartį pateikusių pareiškėju ar remonto įmone, jeigu sutartis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažįstama atitinkančia nacionalinio saugumo interesus. Sutartis įsigalioja nuo sprendimo skirti pajėgumus pareiškėjui ar remonto įmonei priėmimo dienos. Sutartis sudaroma vienam tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui ir privalo būti sudaroma ir atnaujinama kasmet, net ir tuo atveju, kai sudarytas bendrasis susitarimas.“

5. Papildyti 54.7 papunkčiu:

„54.7. sutarties nutraukimo tvarką ir pasekmes, jeigu viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gauna informaciją, kad sutartis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų arba pareiškėjas ar remonto įmonė, su kuria sudaryta sutartis, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų.“

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Susisiekimo ministerijai

2018-03-15 Nr. (37.4-35)-3-1036
Į 2018-02-28 Nr. 18-2134

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Ūkio ministerija išnagrinėjo Susisiekimo ministerijos 2018 m. vasario 28 d. raštu Nr. 18-2134 pateiktus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo Nr. 611 pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 783 „Dėl Geležinkelio įmonių (vežėjų) licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo Nr. 783 pakeitimo projektas) (toliau kartu – Nutarimų projektai) bei pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Nutarimo Nr. 783 pakeitimo projektu nauja redakcija dėstomų Geležinkelio įmonių (vežėjų) licencijavimo taisyklių (toliau – Taisyklių projektas) II skyrių prašome papildyti nuostatomis pagal Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 20 d. nutarimu Nr. 750 (toliau – Licencijavimo pagrindų aprašas), 20.1 p., numatant galimybę ne tik pateikti dokumentus nurodytais būdais, bet ir gauti informaciją apie licencijas išduodančio subjekto priimtus sprendimus, taip pat kitą susijusią informaciją. Taip pat prašome papildyti šį skyrių nuostatomis nurodytomis Licencijavimo pagrindų aprašo 20.2 p.

2. Prašome Taisyklių projekto 5 d. papildyti Licencijavimo pagrindų aprašo 20.7 p. nurodyta nuostata.

3. Taip pat primename apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ 2.3 p. įtvirtintą Vyriausybės įpareigojimą viešojo administravimo subjektams, išduodantiems licencijas per kitas valstybės informacines sistemas, perduoti informaciją Licencijų informacinei sistemai (toliau – LIS) ne vėliau nei licencijos išdavimo, tikslinimo arba pakeitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ar galiojimo panaikinimo dieną. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 10 str. 4 d. įtvirtintas elektroninės formos geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos išdavimas, atitinkamai prašome papildyti Taisyklių projektą pagal Licencijavimo pagrindų aprašo 20.3 p. ir nurodyti per kokią informacinę sistemą išduodama licencija, o pagal Licencijavimo pagrindų aprašo 20.4 p. nustatyti, kad informacija apie licencijų išdavimą, jų galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą, galiojimo panaikinimą ir licencijos patikslinimą pateikiama LIS licencijos išdavimo, tikslinimo arba pakeitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo dieną. Taip pat prašome užtikrinti tinkamą minėto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo pavedimo vykdymą.

Norime atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad esminės ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika (*inter alia*, 2006 m. gegužės 31 d. nutarimas), Licencijavimo pagrindų

aprašo 18.3 p., galima nustatyti tik įstatyme. Atsižvelgdami į tai, prašome Taisyklių projekto 3 d. ir 9 d. nuostatas suderinti su Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 10 str. įtvirtintomis geležinkelio įmonių (vežėjų) veiklą ribojančiomis esminėmis ūkinės veiklos sąlygomis ir jų neišplėsti įgyvendinamajame teisės akte.

4. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Jūsų teikiamo lydraščio 5 pastraipoje nurodytame Nutarimų projektų tikslu yra nuoroda į Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo (toliau – Įstatymas) 13 str. 2 d. 2 p., kuriame įtvirtinta, kad: „2. *Pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės taip pat privalo informuoti Komisiją <...> kai: <...> 2) sandorio pagrindu kitai sandorio šaliai ar tretiesiems asmenims yra suteikiama teisė aptarnauti, gauti prieigą ar kitaip susipažinti su įmonės saugos planuose numatytais esminėmis informacinėmis technologijomis, jų sistemomis ar infrastruktūra, <...>.*“ Nutarimo Nr. 611 pakeitimo projektu yra keičiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos taisyklės (toliau – Taisyklės), kurios nustato viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo principus, o pagal Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 47 str.: „*Viešoji geležinkelių infrastruktūra – geležinkelių infrastruktūra, skirta viešiesiems ir ūkio subjektų poreikiams tenkinti – keleiviams, bagažui ir (ar) kroviniams vežti, manevruoti ir (ar) važiuoti į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos*“, taigi manytina, kad į viešosios geležinkelių infrastruktūros objektus Įstatymo 13 str. 2 d. 2 p. minima informacinių technologijų infrastruktūra – nepatenka.

Todėl siūlytume įvertinti tikslingumą papildyti lydraščio 5 pastraipą, prie Nutarimų projektų tikslų nurodant taip pat Įstatymo 12 str. 3 d. įgyvendinimą, kurioje įtvirtinta, kad: „*Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, kai investuotojas <...> siekia vykdyti veiklą arba ją vykdo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje, <...>*“, kadangi Taisyklėmis reglamentuojamų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo principų ir kt. objektas yra – investuotojų (pareiškėjų) vykdoma viešosios geležinkelių infrastruktūros statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų veikla apsaugos zonos teritorijoje.

Ūkio viceministras

Marius Skuodis

Derinimo pažyma

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (toliau – Nutarimo projektas) buvo derintas su Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos transporto saugos administracija, Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacija ir akcine bendrove „Lietuvos geležinkeliai“.

Derinimo metu pareikštos pastabos ir pasiūlymai, kurie buvo nepriimti.

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacijos 2018 m. kovo 6 d. raštas Nr. 73	1. Norime atkreipti dėmesį, kad Jūsų pateiktame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. Nutarimo Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Pajėgumų taisyklių) projekte yra minima institucija „inspekcija“, tačiau įvertinus tai, kad geležinkelių transporto eismo saugos funkcijas šiuo metu vykdo Lietuvos transporto saugos administracija, siūlome atitinkamai pakeisti projekto redakciją.	<p><i>Neatsižvelgta.</i></p> <p>Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 15.6 papunktyje numatyta išimtimi, <i>siekiant išvengti kitų teisės aktų, kuriuose yra nuorodų į pakeistą teisės akto, institucijos, pareigų ar pan. pavadinimą, keitimo</i>, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. liepos 26 d. nutarimu Nr. 623 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“ pakeitimo“ ir 2017 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. 959 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“ pakeitimo“ nustatyta, kad <i>teisės aktuose pateiktos nuorodos į Valstybinę geležinkelio inspekciją prie Susisiekimo ministerijos reiškia nuorodas į Lietuvos transporto saugos administraciją</i> (toliau – Administracija).</p> <p>Pažymime, kad Susisiekimo ministerija, įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 d. vasario 12 d. pasitarimo Nr. 8 protokolinių sprendimų dėl dalinai atskirto viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo modelio nacionalinėje teisėje įtvirtinimo, rengia Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo projektą, kuriuo viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo funkciją, kurią šiuo metu atlieka Administracija, bus siūloma pavesti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, be to, įstatymo lygiu reglamentuoti ne tik viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo principus, bet ir visą viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo procesą. Atitinkamai bus siūloma pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimą Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo</p>

		<p>taisyklių patvirtinimo“.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, kad siekiant patikslinti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančios institucijos pavadinimą Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“, reikėtų išdėstyti nauja redakcija, ir įvertinę tai, kad minėtas taisyklės numatoma pripažinti netekusiomis galios, siūlytume viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančios institucijos pavadinimo Nutarimo projektu netikslinti.</p>
	<p>2. Pajėgumų taisyklių projekto 36 straipsnyje yra teigiama, kad „Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka“ yra tikrinamas geležinkelio įmonių atitikimas, tačiau šis įstatymas numato tik investuotojų į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių patikrą, tuo tarpu geležinkelio įmonės nėra investuotojai į viešąją infrastruktūrą, o yra tik viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojai. Ta pati nuostata dėl geležinkelio įmonių tikrinimo yra įrašyta ir geležinkelių įmonių (vežėjų) licencijavimo taisyklių projekte.</p> <p>Iš pateiktų projektų nėra aišku kokių pagrindų, kokiais kriterijais vadovaujantis ir kokių procedūrų laikantis bus tikrinamos geležinkelių įmonės. Ar bus tikrinamos tik įmonės, kaip juridinis vienetas ar taip pat planuojama tikrinti ir geležinkelio įmonių naudojamas ryšio, signalizacijos, traukos priemonės?</p>	<p><i>Neatsižvelgta.</i></p> <p>Dėl geležinkelio įmonių (vežėjų), kaip investuotojų, patikros pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą (toliau – Įstatymas) pažymime, kad „investuotojas“ pagal Įstatymą apibrėžiamas ne tik kaip asmuo, siekiantis įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonės akcijų ar teises į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, tačiau ir kaip asmuo, kuris ketina vykdyti, vykdo veiklą konkrečių nacionaliniam saugumui užtikrinti įrenginių apsaugos zonose.</p> <p>Kadangi į Įstatymo 4 priede nurodytą Nacionaliniam saugumui svarbių įrenginių ir turto sąrašą yra įtraukta viešoji geležinkelių infrastruktūra ir kiti įrenginiai ir turtas, reikalingi sklandžiam geležinkelių transporto eismui užtikrinti, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir įmonės, kurios važiuoja į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos (toliau – remonto įmonės), vykdančios ar ketinančios vykdyti veiklą į apsaugos zoną patenkančioje konkrečioje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje ar įrenginiuose, turi atitikti ne tik Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – Kodekso) 28 straipsnyje nustatytas naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygas, bet ir Įstatymo 11 straipsnyje nustatytus nacionalinio saugumo interesus.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, manome, kad geležinkelio įmonių (vežėjų) ir remonto įmonių, ketinančių vykdyti ar vykdančių veiklą į apsaugos zoną patenkančioje konkrečioje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje ar įrenginiuose, atitikties Įstatymo 11 straipsnyje nustatytiems reikalavimams patikra turės būti atlikta Įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka.</p>

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖS
IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GEGUŽĖS 19 D. NUTARIMO NR. 611 „DĖL
VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS PAJĖGUMŲ SKYRIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO“ PROJEKTO
(TAP NR. 18-429; TAIS NR. 18-2134(2))

2018-04-04Nr.NV-856

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projekto teikime nurodoma, kad Nutarimo projekto inicijavimą paskatino Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas) 4 priedo nuostata, kuri viešąją geležinkelių infrastruktūrą ir kitus įrenginius ir turtą, reikalingą sklandžiam geležinkelių transporto eismui užtikrinti priskiria prie nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo 3 str. 4 d. Vyriausybė, vadovaudamasi Įstatymo 4 priedu turėtų nustatyti, *kokie konkretūs įrenginiai ir turtas* sudaro nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.
2. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo 13 str. 1 ir 2 dalys imperatyviai nustato, kuriais atvejais privalu kreiptis į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją (toliau – Komisija) dėl ketinamų įgyvendinti sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros. Keltinas klausimas, ar Nutarimo projektu keičiamų Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių (toliau – keičiamos taisyklės) 20¹ punkte minimos sutartys, t.y. su geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone ketinama sudaryti sutartis dėl pajėgumų skyrimo, patektų į Įstatymo 13 str. 1 ir 2 d. nuostatų apimtį.
3. Keičiamų taisyklių 20¹ punktas stokoja teisinio aiškumo tuo aspektu, kad vienu atveju kalbama apie „paraišką atlikti techninį vertinimą“, kitu – „paraiška prašomi pajėgumai <> būtų skirti“. Kartu įvertintina, ar su gauta paraiška atlikti techninį vertinimą, bus pateikiamas toliau minimo sandorio projektas, nes būtent šis dokumentas, pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos darbo tvarkos aprašo, patvirtinto Vyriausybės 2018-03-21 d. nutarimu Nr. 266, 26 punktą bus reikalingas pateikti Komisijai. Kartu pagrįstinas siūlomas nustatyti 1 mėnesio terminas reikalingas kreipimuisi į Komisiją bei įvertintina, ar vietoj žodžio „paraišką“ neturėtų būti vartojamas terminas „paraiškas“ nes Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių 20, 21 punktai mini „paraiškas“.
4. Keičiamų taisyklių 36, 36¹, 52 punktai kalba ne vien apie tam tikros sutarties atitikimą nacionalinio saugumo interesams, bet ir apie pareiškėjo, pareiškėjo interesais veikiančios geležinkelio įmonės (vežėjo) ar remonto įmonės, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto apsaugos zonoje atitikimą nacionalinio saugumo interesams, kas suponuoja, kad minėti asmenys būtų laikomi investuotojais Įstatymo prasme. Tačiau, abejotume, ar iš tiesų asmenys, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus galėtų būti laikomi investuotojais (pagal Įstatymo 2 str. 2 d. nustatytą apibrėžimą) ir kartu teisiškai neapibrėžta koks iš Įstatymo 12 str. 1 dalyje nustatytų atvejų būtų taikomas tokių asmenų patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams atlikimui.
5. Atkreiptinas dėmesys, kad keičiamų taisyklių 20¹ punktas aptaria mechanizmą, kaip būtų įgyvendinamas sandorio, kuriuo numatoma suteikti teisę naudotis viešąja

geležinkelio infrastruktūra patikros inicijavimas dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams ir Inspekcijos informavimas dėl neigiamo priimto sprendimo. Tačiau analogiškų nuostatų nėra dėl pareiškėjo, pareiškėjo interesais veikiančios geležinkelio įmonės (vežėjo) ar remonto įmonės, kurie pateikė paraišką skirti pajėgumus patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams inicijavimo ar atsakingų institucijų informavimo apie priimtą neigiamą sprendimą. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 12 str. 2 d. nustato subjektų ratą, kurie turi kreiptis į Komisiją dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo.

6. Keičiamų taisyklių 52 punkto formuluotės geležinkelio įmonė (vežėjas) ar remonto įmonė“ ir „pareiškėjas ar remonto įmonė“ derintinos tarpusavyje, bei su kitais keičiamų taisyklių punktais, pvz. su 36, 36¹ punktais, kurie mini „pareiškėją, pareiškėjo interesais veikiančią geležinkelio įmonę (vežėją) ar remonto įmonę“.

Teisės grupės patarėja

Audinga Galubickienė